

С грижа
от 0 до 3

добро хранене за добро бъдеще

**КАМПАНИЯ за ПЪЛНОЦЕННО ХРАНЕНИЕ на деца от 0 до 3 на Фондация ХЕСЕД,
Сдружение "Знание" и Сдружение "Бъдеще за децата", подкрепена от ТСА**

С грижа от 0 до 3

КАКВО?

Добро хранене за добро бъдеще е част от проекта за подобряване на майчиното и детското здраве сред уязвимите общности в България - С грижа от **0** до **3**.

Той поставя основите на промяната, която да направи възможна по-добрата грижа в първите години от живота на децата живеещи в трудност у нас.

Целта на проект „Добро хранене за добро бъдеще“ е повишаване на информираността и застъпничество за промяна в политиките за хранителна подкрепа в България – изработване на цялостна ефективна програма за хранителна подкрепа.

ЗАЩО?

Храненето е една от петте области на подкрепа в ранното детство и е основополагащо за целия бъдещ живот на малкия човек.

**В първите три години се изгражда
80% от капацитета на мозъка, като
75% от всяко хранене е „храна“ за
него.**

ЗАЩО?

С грижа от 0 до 3

ЗАЩО?

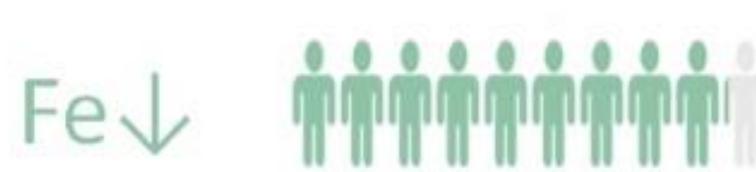

Данните на официалните институции за България са повече от тревожни: 9, 20 и 47 % от децата на възраст между 1 и 15г., принадлежащи съответно към българска, турска и ромска етническа група, НЕ получават едно хранене, включващо месо, пиле, риба или вегетерианския им еквивалент поне веднъж дневно поради липса на средства.

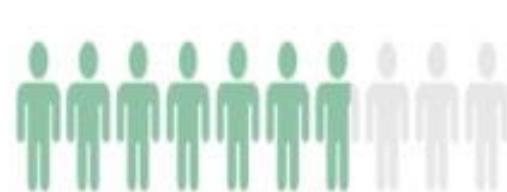
Много често семействата с ниски доходи не само не могат да осигурят пълноценно, но и редовното хранене на децата си основно поради финансови затруднения и липса на информация и практически насоки.

Национално проучване на храненето на кърмачета и малки деца до 5 годишна възраст и отглеждането им в семейството

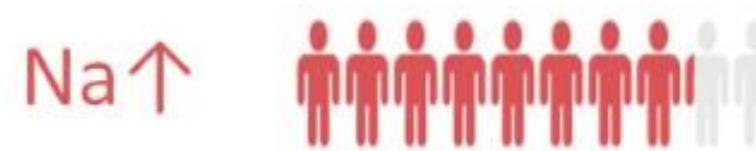
При децата от 6-12 месеца

91,6 % имат нисък прием на желязо

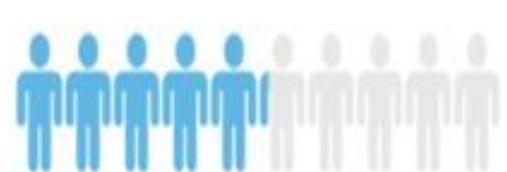
68% не могат да си позволят консумация на месо, пиле или риба всеки втори ден

82,2% имат висок прием на натрий

58 % от децата не получават пресни плодове и зеленчуци веднъж дневно по финансови причини

52% не получават едно хранене включващо месо, пиле, риба поне веднъж дневно

Според индикаторите за бедност и социално включване през 2019 година на НСИ - в ромска общност:

какво трябва да имат за обяд

Суза със зеленчуци

Продукти за една порция	Нето тегло в грамове
Пилешко (пуешко) бутче или гърди-обезкостено, без кожа	30 гр./ 6,3 гр. чист протеин
Масло краве	5,0 гр.
Моркови пресни	6,0 гр.
Зелен фасул	5,5 гр.
Зеле	5,5 гр.
Домати пресни	5,5 гр.
Лук пресен	3,5 гр.
Картофи	15,0 гр.
Целина листа, магданоз	2,2 гр.
Сол	0,1 гр.
Застойка:	
¼ Жълтък/яйце	1,75 гр. чист протеин
Кисело мляко	8гр.
Брашно	1гр.

8,05 гр.

0,1 гр.

протeinово съдържание
съдържание на сол

какво имат за обяд

Суха суза чаша (14грама)

Продукти за една порция	Нето тегло в грамове
Фиде от грис без яйца	6,72 гр.
Изсушени зеленчуци - лук, целина, магданоз	0,76 гр.
Картофено нишесте	
Пилешка мазнина	0,25 гр.
Изсушено пилешко мясо	0,76 гр./ 1,9 гр. протеин
Изсушен яичен белтък	
Хлебни трохи (пшеничено брашно, мая, сол)	
Екстракт от суха мая, декстроза, аромати	
Слънчогледово масло подправки (чубрица, черен пипер).	
Сол	1,9 гр.

1,9 гр.

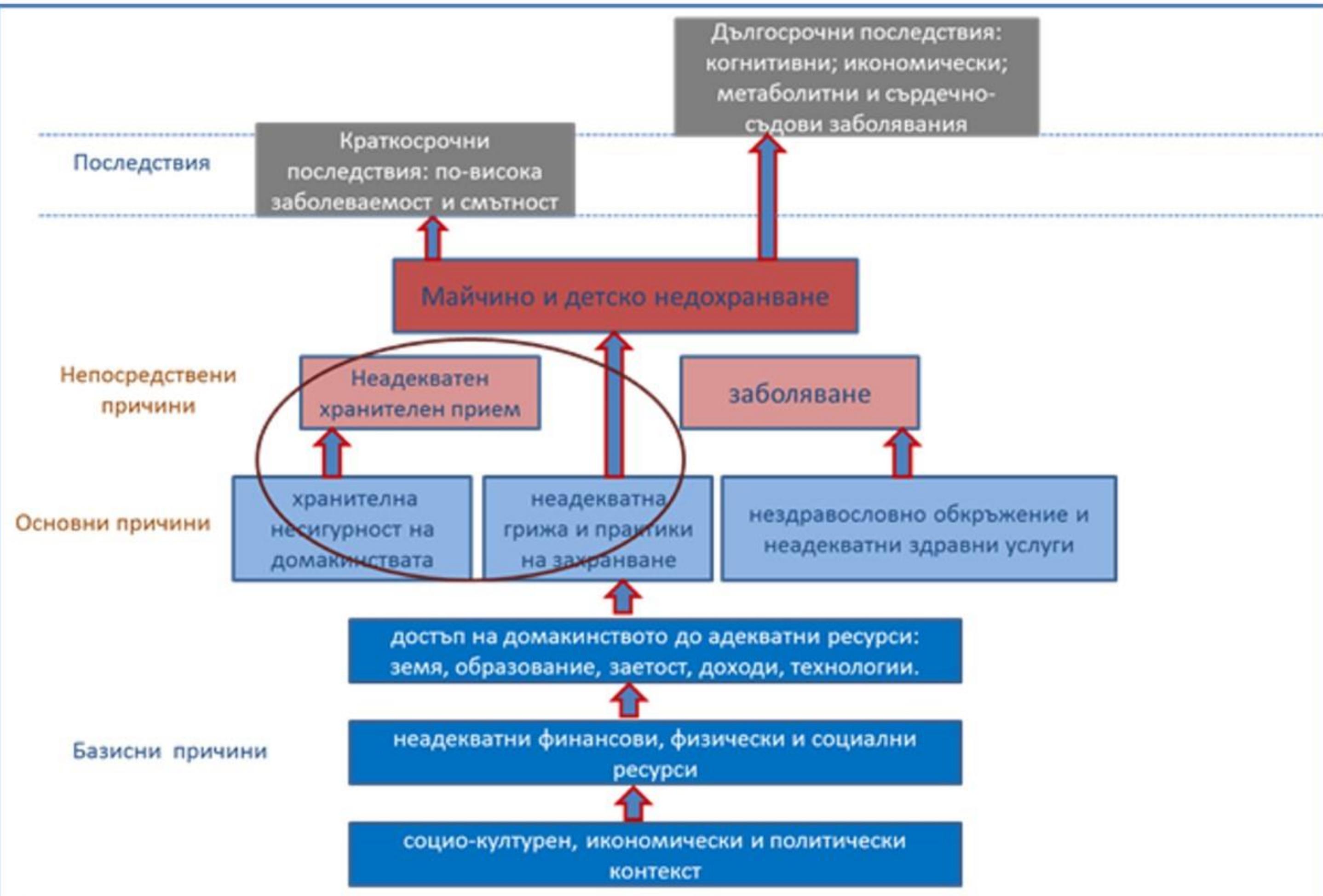
1,9 гр.

ЗАЩОТО

Знаем, че подкрепата за семействата е ключова.

Виждаме последствията върху децата, които ползват услугите ни!

ДОСЕГА

Изследвания

Изследвания

по темата за
храненето на
децата (0-3);

Доставчици

Мнението на доставчиците

Мнението на
доставчиците и
интереса към
създаване на
програма

Закони

Нормативна рамка

Проучване на
нормативната
рамка и
възможностите
за включване на
специализирана
програма

Потребности

Родители

Проучване на
нуждите на
семействата

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

МТСП

Предложения до
вземащите
решения

- Разработен първи вариант на програма за хранителна подкрепа;
- Експертна работна група с представители на АСП, НЦОЗА, МУ Варна, МЗ, Министерство на земеделието, НПО, детски градини и др.

Нашето предложение за програма за подобряване на храненето на децата (0-3) от уязвимите групи

ПРЕДСТОИ

- Детайлно предложение за българска програма за хранителна подкрепа – до септември 2022г.
- Посещение в Шотландия август 2022- „Becoming a Good Food Nation“ „където хората минават всеки етап от живота си с гордост и наслада и ползват храна, която те сами произвеждат, купуват, готовят, сервират и ядат всеки ден“
- Конференция, посветена на храненето – октомври 2022г.
- Нужда от подкрепа – припознаване на проблема и нуждата от решение.